

Rok akademicki: 2019/2020

ID zajęć: 508976

ETAP: Semestr letni

Informacje ogólne:**Prowadzący:** dr Monika Dacka**Organizator:** Wydział Nauk Społecznych
Instytut Psychologii**Liczba godzin tygodni / semestr:** 1 / 15**Jezyk wykładowy:** Język polski**Kierunek studiów:****Lokalizacja w planach rocznych:** Rok - Semestr**Punkty ECTS:****Forma zaliczenia:** Nie sklasyfikowany**Cele przedmiotu:**

- C1 - zapoznanie z aktualnym stanem wiedzy dotyczącym rozwoju człowieka w okresie dorosłości oraz wykorzystanie jej w praktyce
C2 - przedstawienie problematyki zastosowania metod jakościowych w badaniach nad rozwojem psychicznym człowieka dorosłego

Wymagania wstępne:

- W1 - uczestnictwo w wykładzie Psychologia rozwojowa człowieka dorosłego
W2 - podstawowa wiedza o rozwoju człowieka dorosłego

Efekty kształcenia dla przedmiotu:**WIEDZA**

- K_W05 student ma pogłębioną wiedzę na temat rozwoju człowieka w cyklu życia w różnych kontekstach społecznych oraz czynników stymulujących/utrudniających ten rozwój; posiada pogłębioną wiedzę na temat roli podstawowych środowisk (rodzina, szkoła, media masowe, rówieśnicy, praca) dla funkcjonowania jednostki;
K_W09 student zna terminologię oraz ma uporządkowaną wiedzę w zakresie teorii, badań oraz prawidłowości rozwoju osobowości, ma wiedzę o wpływie osobowości oraz różnic indywidualnych dla funkcjonowania osób w różnych środowiskach życia;
K_W15 student zna i rozumie zasady etyki zawodowej psychologa w zakresie prowadzenia badań naukowych, postępowania diagnostycznego oraz udzielania pomocy psychologicznej oraz działań praktycznych psychologa w różnych obszarach życia społecznego; zna podstawowe zasady ochrony własności intelektualnej oraz prawa autorskiego;

UMIEJĘTNOŚCI

- K_U01 student potrafi wykorzystać wiedzę teoretyczną z zakresu psychologii oraz powiązanych z nią dyscyplin do analizowania i interpretowania ludzkich zachowań, potrafi wskazać i opisać uwarunkowania (osobowe, społeczne oraz kulturowe) różnych zachowań człowieka oraz funkcjonowania określonych grup społecznych i organizacji posługując się wybranymi podejściami teoretycznymi;
K_U03 student ma rozwinięte umiejętności w zakresie komunikacji interpersonalnej; potrafi przygotować pracę pisemną, prezentację multimedialną i wystąpienie ustne z zakresu psychologii oraz porozumiewać się ze specjalistami z zakresu psychologii oraz innymi grupami docelowymi używając różnych technik i kanałów komunikacji; potrafi wypowiadać się i argumentować swoje poglądy w sposób precyzyjny, wykorzystując terminologię psychologiczną oraz integrując różne ujęcia i koncepcje psychologiczne;
K_U04 student potrafi samodzielnie zdobywać wiedzę i rozwijać swoje profesjonalne umiejętności, korzystając z różnych źródeł informacji (w języku rodzimym i obcym) i nowoczesnych technologii (ICT) oraz szanując zasady własności intelektualnej;
K_U11 student stosuje się do norm i zasad etycznych w badaniach naukowych, w procesie diagnostycznym, w projektowaniu działań pomocowych oraz szkoleniowych dostrzega i analizuje dylematy etyczne związane z podejmowaniem konkretnych działań i interwencji psychologicznych;

KOMPETENCJE SPOŁECZNE (POSTAWY)

- K_K04 student ma świadomość znaczenia sfery psychicznej człowieka dla jakości jego funkcjonowania we wszystkich obszarach życia; posiada przekonanie o potrzebie wspierania jednostek i grup w aspekcie ich kompetencji psychospołecznych; dostrzega potrzebę odpowiedzialnego popularyzowania wiedzy z zakresu psychologii;
K_K05 student przyjmuje postawę szacunku wobec osób o różnych potrzebach w zakresie różnych form pomocy psychologicznej; okazuje zrozumienie dla sytuacji ludzi z różnymi problemami i trudnościami;

Metody dydaktyczne:

- metody dialogowe
- metody problemowe
- praca z tekstem
- praca w grupie

Kryteria oceny i sposoby weryfikacji zakładanych efektów kształcenia:

- pozytywna ocena z kolokwii obowiązujących w semestrze
- aktywność i przygotowanie do zajęć
- projekt badawczy: praca dotycząca rozwoju człowieka dorosłego

WIEDZA

ocena niedostateczna: student nie posiada elementarnej wiedzy na temat rozwoju człowieka w cyklu życia w różnych kontekstach społecznych oraz czynników stymulujących/utrudniających ten rozwój; nie posiada wiedzy na temat roli podstawowych środowisk dla funkcjonowania jednostki; nie zna terminologii oraz nie ma uporządkowanej wiedzy w zakresie teorii, badań oraz prawidłowości rozwoju osobowości; nie zna i nie rozumie zasad etyki zawodowej psychologa;

ocena dostateczna/dobra/bardzo dobra: student posiada elementarną/dobłą/bardzo dobrą wiedzę na temat rozwoju człowieka w cyklu życia w różnych kontekstach społecznych oraz czynników stymulujących/utrudniających ten rozwój; posiada elementarną/dobłą/bardzo dobrą wiedzę na temat roli podstawowych środowisk (rodzina, szkoła, media masowe, rówieśnicy, praca) dla funkcjonowania jednostki; zna/zna dobrze/zna bardzo dobrze terminologię oraz ma uporządkowaną/pogłębioną wiedzę w zakresie teorii, badań oraz prawidłowości rozwoju osobowości; zna/zna dobrze/ zna bardzo dobrze i rozumie zasady etyki zawodowej psychologa w zakresie prowadzenia badań naukowych, postępowania diagnostycznego oraz udzielania pomocy psychologicznej oraz działań praktycznych psychologa; zna podstawowe zasady ochrony własności intelektualnej oraz prawa autorskiego;

UMIEJĘTNOŚCI

ocena niedostateczna: student nie potrafi wykorzystać wiedzy teoretycznej z zakresu psychologii oraz powiązanych z nią dyscyplin do analizowania i interpretowania ludzkich zachowań, nie potrafi wskazać i opisać uwarunkowań różnych zachowań człowieka oraz funkcjonowania określonych grup społecznych i organizacji; nie potrafi samodzielnie zdobywać wiedzy, korzystając z różnych źródeł informacji, nie potrafi krytycznie ocenić przydatność metod, procedur, programów pomocy, nie stosuje się do norm i zasad etycznych;

ocena dostateczna/dobra/bardzo dobra: student potrafi w stopniu podstawowym/dobrym/bardzo dobrym wykorzystać wiedzę teoretyczną z zakresu psychologii oraz powiązanych z nią dyscyplin do analizowania i interpretowania ludzkich zachowań; potrafi/dobrze/bardzo dobrze wskazać i opisać uwarunkowania (osobowe, społeczne oraz kulturowe) różnych zachowań człowieka oraz funkcjonowania określonych grup społecznych i organizacji posługując się wybranymi podejściami teoretycznymi; potrafi/dobrze/bardzo dobrze samodzielnie zdobywać wiedzę i rozwijać swoje umiejętności, korzystając z różnych źródeł informacji (w języku rodzimym i obcym) i nowoczesnych technologii (ICT) oraz szanuje zasady własności intelektualnej; potrafi krytycznie/dobrze/bardzo dobrze ocenić przydatność metod, procedur, programów pomocy oraz innych form oddziaływania skierowanych do osób, grup społecznych i organizacji; stosuje się do norm i zasad etycznych w badaniach naukowych, w procesie diagnostycznym, w projektowaniu działań pomocowych;

KOMPETENCJE SPOŁECZNE

ocena niedostateczna: student nie ma świadomości znaczenia sfery psychicznej człowieka dla jakości jego funkcjonowania we wszystkich obszarach życia; okazuje niezrozumienie dla sytuacji ludzi z różnymi problemami i trudnościami;

ocena dostateczna/dobra/bardzo dobra: student ma podstawową/dobłą/bardzo dobrą świadomość znaczenia sfery psychicznej człowieka dla jakości jego funkcjonowania we wszystkich obszarach życia; posiada przekonanie o potrzebie wspierania jednostek i grup w aspekcie ich kompetencji psychospołecznych; dostrzega potrzebę odpowiedzialnego popularyzowania wiedzy z zakresu psychologii; przyjmuje postawę szacunku wobec osób o różnych potrzebach w zakresie różnych form pomocy psychologicznej; okazuje zrozumienie dla sytuacji ludzi z różnymi problemami i trudnościami;

Treści programowe przedmiotu:

1. Zagadnienia teoretyczne: specyfika rozwoju człowieka we wczesnej, średniej oraz późnej dorosłości. Czynniki determinujące rozwój w okresie dorosłości.
2. Zadania rozwojowe i możliwości poznawcze w okresie dorosłości. Zmiany osobowości w okresie życia dorosłego.
3. Rozwój człowieka dorosłego w kontekście pełnionych ról społecznych.
4. Wczesna dorosłość: rozwój społeczno-emocjonalny, nowe role społeczne i wynikające z nich obowiązki, rozwój poznawczy, rozwój tożsamości, aktywność zawodowa.
5. Średnia dorosłość: zmiany w życiu rodzinnym, aktywności fizycznej i poznawczej, nowa sytuacja zawodowa, pierwsze bilanse życiowe.
6. Późna dorosłość: zmiany fizyczne, zmiany następujące w funkcjonowaniu poznawczym, adaptacja do emerytury, postawy wobec śmierci.
7. Wybrane przejawy rozwoju człowieka dorosłego: rozwój autonomii, kryzys połowy życia i sposoby radzenia sobie z nim, rozwój mądrości, satysfakcja z życia i sens życia w okresie dorosłości.
8. Adaptacja do okresu starości.

Literatura:

Literatura podstawowa

1. Bee H. (2004). Psychologia rozwoju człowieka. Poznań: Wydawnictwo Zysk i S-ka.
2. Brzezińska M. (2011). Proaktywna starość : strategie radzenia sobie ze stresem w okresie późnej dorosłości. Warszawa: Wydawnictwo Difin.
3. Gałdowa A. (2000). Powszechność i wyjątek. Rozwój osobowości człowieka dorosłego. Kraków: Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego.
4. Oleś P. (2011). Psychologia człowieka dorosłego: ciągłość – zmiana - integracja. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN.
5. Pietrasiniński Z. (2001). Mądrość czyli świetne wyposażenie umysłu. Warszawa: Wydawnictwo Scholar.

Opis zajęć: Psychologia rozwojowa człowieka dorosłego (PWJŻ) (ćwiczenia)

6. Steuden S. (2011). Psychologia starzenia się i starości. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN.
7. Trempała J. (red.) (2011). Psychologia rozwoju człowieka. Podręcznik akademicki. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN.

Literatura uzupełniająca:

1. Brzezińska A. (red.). (2005). Psychologiczne portrety człowieka. Praktyczna psychologia rozwojowa. Gdańsk: GWP.
2. Pietański Z. (1990). Rozwój człowieka dorosłego. Warszawa: Państwowe Wydawnictwo Wiedza Powszechna.
3. Stuart-Hamilton I. (2005). Psychologia starzenia się. Poznań: Wydawnictwo Zysk i S-ka.